

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile neratificate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de AMATORI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nax. Angenfeld & Kerner Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII. Erzsébet-körut).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invo-
lala. — RECLAME pe pagina
3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-ri de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-ri de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
cile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorilor.

Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgului Inului Nr. 30. etagin
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esam-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 170.

Brașov, Sâmbătă 2 (15) August

1908.

„Care este situația Maghiarilor?”

Nimic nu poate documenta mai viu și mai flagrant îndreptățirea vechiului gravamen al naționalităților în Ungaria, că cei dela cărma statului au secestrat și secestrează toată libertatea în favorul rasei domitoare maghiare, decât situația, în care au ajuns ei azi, stând la răspântie în fața gravei cestiuni a introducerii votului universal, ce li-se impune.

După o mie de ani, de prima dată se impune Maghiarilor de spiritul timpului și de împrejurări să fie drepiți și să recunoască, că tuturor cetățenilor statului trebuie să li-se măsoare cu egală măsură, dacă este ca să se poată zice și despre Ungaria, că este un stat liberal accesibil ideilor și principiilor democratismului din secolul de azi. A fost curiosă toată lumea să vadă ce vor face și cum se vor pune guvernării din coaliția maghiară față cu cestiunea votului universal. Mulți, poate cei mai mulți au crezut un moment, că, deși cu această cestiune ei se ocupă numai de silă, ne mai având încătrău, totuși vor avea cel puțin atâta sfială, atâta jenă în fața opiniei publice europene, ca să se prefacă cel puțin, să au bunăvoință de a satisface cerințelor adevăratului liberalism într'un timp, când statele înaintate ale Europei au ajuns deja de mult acolo, ca să recunoască că conceptul de libertate, fără de egalitate, este și rămâne numai vorbă goală și sărăcie politică.

Spre spaima tuturor amicilor sințeri ai poporului și ai civilizațiunii noastre membrii cu nume mari istorice în cabinetul actual unguresc, n'au fost în stare a se stăpâni și abnegații măcar într'un cât considerațiunile mai înalte politice pretindeau dela înșii, să nu ia în bătaie de joc principiul cel mare, ce a condus coroana, când le-a cerut și i-a obligat a pune semelia unei reprezentanțe a poporului, care să merite acest nume cât de cât, încetând cu domnirea de clasă și

sistemul de intenționată și consecventă desconziderare a drepturilor marelui masse a poporului țării.

Nici atâta însă n'au fost în stare și — precum se vede — vor provoca în adevăr hohotul disprețuitor al întregii lumi civilizate, debutând la toamnă în proiectul lor de reformă cu sistemul electoral al pluralității, care va proclama pe față neegalitatea și nedreptatea cea mai strigătoare la ceriu drept o necesitate pentru „statul național maghiar”, ce și l'au construit în fantazia lor.

Printr'asta d-nii Andrassy și soții au adus în cea mai mare încurcătură chiar pe independenții maghiari din opoziție, cărora le este rușine acum de a sta și numai de vorbă asupra oportunității votului plural, drept mijloc pentru salvarea domniei de rasă maghiare. Lengyel Zoltan se întreabă în foaia sa: „Care este situația noastră? Să fie ea oare în adevăr atât de desperată, ca să nu putem noi Maghiarii susținea dominațiunea noastră decât numai cu votul plural?” Lengyel crede, că după ce toată administrațiunea, justițiua și toată comunicațiunea în țară este în mâni maghiare și după ce 75% din populațiunea țării trăiește în tinuturile locuite de Maghiari și în orașele domnește maghiarimea, nu-i nici o cauză de temere, că fără votul plural nu s'ar putea asigura supremația maghiară, dacă se va recurge la arbitrară împărțire a cercurilor electorale și la toate mijloacele, prin cari să se valideze influința clasei proprietare și în genere a tuturor forțelor disponibile maghiare.

Nedreptatea ce-o invoală dreptul electoral plural o găsește Lengyel așa de mare, și atât de grozav lucru i se pare ca Maghiarii, pentru că știu ungurește și au cenzul și titluri academice, să exercite câte 2—3 voturi, când massele alegătorilor de altă limbă nu vor putea avea decât un singur vot, încât exclamă: „Zilele acelei națiuni, care poate să domnească asupra altuia numai cu forța, cu absolutismul militar, și prin asuprire, sunt numărâte”.

Bine zice, și prevede, că introducerea votului plural va da în mâna naționalităților nemaghiare numai un mijloc de agitațiune cum nu s'a mai pomenit; că prin acest sistem statul ia cu-o mână dreptul ce-l dă cu cealaltă și că va provoca isbucnirea puterii naționalităților și-a socialiștilor.

Lengyel e de părerea, că la espedientul de a veni cu votul plural au fost îndemnați conducătorii coaliției prin obligământul, ce l'au luat asuprași dela coroană, ca prin noua reformă numărul alegătorilor să se sporească cel puțin în acea măsură, cum a fost prevăzut în proiectul lui Kristoffy. Ține că subscriind aceasta, șefii coaliției au făcut o mare greșală. Numai pe două cărări, zice, guvernul poate eși din impas: să facă reforma „pe cale dreaptă” fără de a vătăma interesele de supremație maghiare, ori cabinetul să-și dea demisiunea.

Nu-i permis, adaugă Lengyel, să se facă o reformă, care să facă posibil ca naționalitățile să aibă mai mult ca 100—110 mandate cu Croați cu tot, dar nici o astfel de reformă nu e admisibilă, care să țină populațiunea în agitațiune și fierbere continuă. Ce să facut dar? Soluțiunea nu o pot da Maghiarii singuri. Trebuie deci să le vină în ajutor opozițiunea celor 54% ale populațiunii nemaghiare din Ungaria și coroana.

Deputații din stânga extremă contra votului universal. Ziarul „Népszava” publică enunțațiunile câtorva deputați maghiari din stânga extremă în cestiunea proiectului reformei electorale. Sindicatul partidului socialist din Agria a primit din partea dep. Babocsay Sandor o scrisoare, în care acesta declară, că, alături cu partidul socialist, va lupta în și afară de dietă pentru votul universal, egal, direct, secret și după comune. — Dep. Nagy György a declarat în recenta sa dare de seamă, ținută în Csikszentmárton, că va lupta în contra dreptului electoral plural, pe care îl consideră de neliberal și nedrept, fiindcă jignește sentimentul constituțional al națiunii maghiare, tradițiunile istorice, moștenirea sfântă ramasă după Kossuth Ludovic și mărgăritarul alcătuirilor anului 1848: egalitatea de drepturi.

Dep. Lengyel Zoltan publică în ziarul „A nap” un articol, în care zice, că din punctul de vedere al asigurării supremației maghiare este superflu de a falsifica votul electoral universal.

Pe baza acestor declarațiuni putem conchide, că partidul din stânga extremă va combate în dietă proiectul lui Andrassy.

Candidați aromani pentru camera turcească. Se anunță din Salonic, că d-l Bașaria, inspector al școalelor române din vilaetul Salonicului, își va pune candidatura pentru un loc de deputat în parlamentul Turciei, în cartel cu junii turci. În districtul Caraferia, candidatul român va fi d-l Toli Hagi-Goga, a cărui alegere pare sigură, căci toți delegații români susțin candidatura d-sale. Hagi-Goga a fost mult persecutat de Hiimi-Pașa, iar în urma instigațiilor grecești, el a fost exilat la Serres. Alte candidaturi românești n'au fost încă desemnate.

Intrevederea dela Ischl.

Toasturile Suveranilor. — Un interviu cu secretarul de stat englez Hardinge.

Mercuri sara a avut loc un splendid prânz de gală în onoarea regelui Eduard, în castelul imperial din Ischl. Au luat parte cei doi suverani, membrii Familiei imperiale, suitele, dnii Aehrenthal și Hardinge, membrii ambasadei engleze, ambasadorul austro-ungar la Londra, înalții demnitari ai Curtei civile și militare.

Maj. Sa Monarchul închinând în sănătatea regelui Eduard a rostit următorul toast în limba germană, pe care l'a cetit de pe o hârtie:

»Sunt cu atât mai mișcat cu cât a-ți venit în acest an pentru a-mi prezenta personal felicitări cu ocaziunea jubileului suirei pe tron. Văzând în prezenta Majestății Voastre aci o nouă și prețioasă probă de raporturile îndelungi și cordiale, cari există între noi și casele noastre și cari răspund relațiunilor amicale dintre țările noastre, ridic pâharul strigând: »Să trăiască Majestatea Sa regele Eduard!»

Regele Eduard a răspuns următoarele în limba germană, cetind de asemenea textul toastului:

»Exprim sincerele mele mulțumiri pentru vorbele binevoitoare, cari m'au atins profund. Este întodeauna o adevărată bucurie pentru mine de a face o vizită împăratului Francisc Iosif, dar în particular anul acesta, în care își serbează jubileul unei domnii de șaiszeci de ani. Majestatea Voastră cunoaște sentimentele,

cea — însă eu cred, că ochiul său era care mă irita. Da, acesta trebuia să fie! Unul din ochii lui, adevărat semăna cu cel de uliu — era de culoare albastră palidă și cu o peliță deasupra.

De câteori mă privia cu acest ochiu, aveam un simțământ, ca și când mi s'ar scurge sângele din vine; și așa ajunsei, că se coapse în mine, din ce în ce tot mai mult hotărârea să nimicesc pe bătrân, ca să mă pot elibera pentru totdeauna de acel ochiu al său.

Aceasta este totul, pentru ce mă țin pe mine de neună.

Nebunii însă le fac toate fără chibzuială și pe mine ar fi trebuit să mă vedeți! Cu cât plan merseri la lucru — cu câtă atențiune, cu câtă precauțiune, cu ce prezență de spirit pășii eu la executare! Nici odată n'am fost mai prietenoasă cu omul cel bătrân, ca în decursul săptămânei înainte de al omorâ. În fiecare noapte, chiar la miezul nopții mergeam pe furis la ușa lui, puneam mâna pe clantă și o deschideam, — oh! cât de încet ca în totdeauna! Și dacă aveam ușa destul deschisă pentru a-mi putea băga capul prin crăpătură, puneam un felinar înainte care era închis de toate părțile, așa că nu pu-

tea pătrunde nici o rază de lumină și atunci îmi întindeam capul înlăuntru.

Ah! dacă m'ar fi văzut cineva, desigur, că ar fi răs, cât de atentă și cât de îndemănatică îl întindeam și cât de șiret și cu luare aminte începeam toate acestea. Il băgam de tot, de tot încet pentru a nu strica somnul bătrânului.

Dura un ceas până ce în fine capul mi ajungea așa de departe, ca să pot vedea pe bătrân lungit în patul său.

Ha! putea să aibă un nebun atâta răbdare și precauțiune? Și după ce străbătui cu capul norocos în mijlocul odăii, deschideam ușor, oh! cât de ușor și peste tot cu ce atențiune, ca să nu scârțâie prea tare ușile laternei. Le deschideam însă numai atât, ca numai o rază foarte mică să poată cădea pe ochiul de uliu.

Și așa făcui opt nopți de rând și totdeauna în mijlocul nopții, însă totdeauna aflai ochiul închis și astfel mi-a fost imposibil să-mi pot îndeplini planul, căci nu era bătrânul care mă supăra, ci ochiul său cel rău. În fiecare dimineață cum să crăpa de ziuă intram drept în odaia lui și vorbiam de tot sincer cu el, îl agrăiam în ton prietinesc și mă informam cum a dormit.

El ar fi trebuit să fie un om bătrân deosebit de neîncrezător, ca să poată avea vre-o presimțire măcar, că cu ce gânduri îl priveam eu în mijlocul nopții, totdeauna când dormia. Când în chipul acesta veni noaptea a noua, deschisei cu mai mare atențiune, ca până acum. Numai arătătorul de secunde să mișca mai repede, de cum mișcam eu mâna.

Niciodată n'am fost mai conscientă de aptitudinile și tăria mea spirituală ca în noaptea aceasta. Simțeam o bucurie internă, care deabea s'ar putea exprima. Să cugeți, că stai pe podeala odăii lui, că ușa încet, încet tot mai tare se deschide și el nici măcar în vis să aibă o presimțire, despre cecece voiam eu să fac! O! La aceasta reprezentățiune trebuia să răs în mine.

Poate, că tot mai auzise, că tocmai în momentul acesta se întorcea în pat; ca și când s'ar fi speriat de ceva. Acum s'ar crede că am înghețat de frică! Dar totuși nu! În odaia lui era întunec besnă, căci de frica de hoți închisese bine obloanele. Eu știam deci, că nu putea să vadă deschiderea ușei și cu-o paciență de fer căutam să deschid ușa din ce în ce mai tare. În sfârșit îmi băgai întreg capul în-

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Inima trădătoare.

de Edgar Allon Poë.

Este adevărat: nervoasă afară din ale eram atunci și mai sunt și acum. Să pentru ce să fiu eu neună?

Boala îmi ascuțise mintea, dar nu mi-a mințit-o, nici nu mi-a tâmpit-o. Înainte de a te auzi meu devenise extraordinar de stabil și fin. Auziam tot, ce se întâmpla cer și pe pământ, ba chiar multe, ce se întâmplau în iad. Cum puteam să fiu eu neună?

Ascultă numai, cât de înțelepțește și înștită pot povesti întreg mersul împlării.

Cum mi-a venit pentru prima dată în minte, serios, nu știu să spun; însă dată ce o prinsei, mă urmărea zi și noapte. Un scop deosebit nu avui înaintea mea. Nici una n'a fost, care m'a îndemnat această, căci eu aveam drag pe omul bătrân. El nu mi pășise nici când prea aproape, numă ofenzase nici când măcar în cuvânt. Nici auzul lui nu mă sedu-

de cari am fost în totdeauna inspirat pentru Majestatea Voastră și știe, că felicitările mele cu ocaziunea acestei importante sărbători vin din toată inima mea. *Raporturile dintre țările noastre au fost, Dumnezeu fie binecuvântat, cele mai amicale; dorința mea sinceră este ca să rămâie tot astfel și în viitor și sper, că Majestatea Voastră se va bucura încă mulți ani de cea mai bună sănătate pentru binele popoarelor noastre!* Regele Eduard a închinat apoi în sănătatea Maj. Sale.

După masă suveranii au ținut cerc. A urmat apoi o serenadă a societății »Wiener Maennergesangverein« care a fost foarte aplaudată de suverani. Suveranii au eșit în urmă în balcon, în mijlocul ovațiilor publicului, pentru a vedea iluminarea munților, cari înconjoară localitatea. După aceea suveranii au părăsit sala Cursaal; împăratul a condus pe rege la hotelul său, și s'a dus în urmă la vila imperială.

Corespondentul din Ischl al ziarului »N. W. Tageblatt« comunică ziarului său următoarele:

»Grăție gentileții subsecretarului de stat dela departamentul externelor din Anglia, *Hardinge*, sunt în poziție de a comunica asupra evenimentului de astăzi, următoarele detalii din sursă absolut competente:

»Scurtimea comunicatului publicat și semnat de către cei doi miniștrii nu prezintă nici o importanță și nu trebuie comentată în mod nefavorabil. Scurtimea comunicatului este o urmare naturală a simplității situației și a faptului, că toate marile puteri păstrează o *atitudine binevoitoare față de Turcia* în speranța, că tinerii turci vor reuși să întroneze un sistem liberal real și să obțină ceea ce marile puteri urmăresc de ani de zile, *restabilirea raporturilor normale.*

Intre Austro-ungaria și Anglia domnește complexă înțelegere în această privință, pentru că Austro-Ungaria nu urmărește scopuri particulare și pentru că Anglia ca stat constituțional susține cu plăcere mișcarea tinerilor turci. Noua situație din Turcia a înălțat cu desăvârșire neînțelegerile născute între Anglia și Austro-Ungaria, cari aparțin trecutului.

Tratatul dintre mine și baronul Aehrenthal au fost din cele mai intime și corespunzătoare vechei amiciții ce ne leagă.

Știri din Turcia constituțională. Din Constantinopol se anunță, că influința comitetului june turc asupra afacerilor politice continuă.

— Ziarele turcești publică amănunte asupra reorganizării începute sau proiectate în toate departamentele asupra reducerilor în budgetul funcționarilor, ceea ce provoacă o nemulțumire în populație. Ministrul marinei caută să anuleze contractele desavântajoase încheiate sub vechiul regim; de asemenea celelalte departamente pregătesc aceleași demersuri. Ministrul marinei proiectează vânzarea tuturor vaselor vechi pentru a câștiga mijloace pentru construcțiunea unei flote noi.

— Mai multe sute de descărcători din port s'au pus în grevă cerând îndoirea salariului. 90 de angajați ai tramvaielor s'au pus în grevă. Mâine trebuie să înceapă

greva generală a tuturor angajaților dela tramvaie. Este temeră de greva lucrătorilor din fabrici și dela căile ferate.

Agitația pan-sârbă din Croația.

De câte-va zile opinia publică din Austro-Ungaria și în deosebi din Croația este alarmată de desvălirea unui complot, urzit în Sârbia și îndreptat în contra monarhiei noastre, în urma căruia frații Pribicevici, membrii ai partidului independent sârbesc din Croația, au fost arestați.

Arestarea acestor doi frați a fost ordonată pe baza unor pretinse descoperiri cuprinse în broșura intitulată »Finale«, scrisă de bosniacul George Nastici, care a jucat ca martor un rol însemnat în procesul pentru înaltă trădare intentat în Cetinie în afacerea complotului plănuț împotriva principelui Muntenegrului. La pertractarea finală declarase adecă Nastici, că bombe, menite pentruuciderea principelui Nicolae, au fost furnisate de către arsenalul artileriei din Belgrad și că face aceasta declarație, fiindcă e revoltat, că ascuțitul mișcării revoluționare avea să fie îndreptat în contra principelui Nicolae, pecând dânsul și cei mai mulți membrii, cari au participat la conferințele revoluționare ținute în Belgrad, ar fi dorit, *ca bombele să fie folosite pe pământ austriac.* Interesant este, că lui Nastici, deși s'a declarat de membru al complotului cu bombe, nu i-s'a întâmplat nimic, ci s'a reîntors sănătos acasă și încă încercat cu bani.

Din cauza purtării sale suspecte, ca denunțant ordinar, Nastici a fost atacat cu violență de ziarul sârbilor autonomi din Agram »Srbobran«, care într-o serie de articoli a dovedit, pe baza de documente, că Nastici stă atât în serviciul guvernului austriac cât și a celui muntenegrean și că drept remunerație pentru depunșunile sale a primit mari sume de bani dela căpitanul din statul major austriac M. Vorner.

În urma acestor destăinuri Nastici a provocat pe dep. V. Pribicevici să sisteze publicarea destăinurilor în ziarul »Srbobran«. Scrisoarea aceasta a avut însă tocmai efectul contrar, căci »Srbobran« a continuat desvălririle. Atunci Nastici a plecat la Pesta și a scos aici broșura sa »Finale«, în care arată în mod amănunțit o pretinsa acțiune pornită pentru crearea unei »Sârbii mari«. Această acțiune s'a fi dirijată de un club cu sediul în Belgrad, care urmărește »liberarea deplină a Slovenilor, Croaților și Sârbilor«, prin acte de violență, revoluție, bombe, etc. Acest club ar sta în legătură și cu Sârbii naționali, cari locuiesc afară de Serbia, între cari și frații Pribicevici.

Această broșură a produs, de sine înțeles, o mare senzație și urmarea a fost arestarea fraților Pribicevici.

Stirile mai nouă, sosite din Agram, aduc următoarele amănunte:

George Nastici publică o declarație în care spune, că ziarul »Srbobran« a publicat pentru prima oară la 4 Aprilie atacurile îndreptate în contra sa. El a trimis imediat ziarului o rectificare; aceasta n'a fost însă publicată decât după 40 de zile la 15 Mai, deși Nastici și-a repetat într-una insistența. Nastici declară apoi, că va intenta proces de presă ziarului din Agram »Pocret«, care a reprodus atacul din »Srbobran«.

Frații Valerian și Adam Pribicevici au făcut apel contra mandatului de are-

tare, lansat contra lor de către ministrul de justiție. Curtea a respins apelul confirmând mandatul. Ei sunt depuși în prevenție și dați judecății pentru »trădare de patrie«. În motivarea sentinței se arată, că din destăinurile broșurei lui Nastici reese, că Adam Pribicevici a luat parte la ședințele secrete ale comitetului revoluționar pan-sârb din Belgrad și că acest comitet urmărește despărțirea de Austro-Ungaria a Croației, Slavoniei, Dalmației, Bosniei și Hertegovinei, cari sunt considerate ca provincii sârbești. Adam Pribicevici recunoaște, că a cunoscut pe Nastici, cu care s'a întâlnit în redacția ziarului »Slowensky Jug«.

Un membru marcant al partidului independent sârb, care nu vrea să-și declinze numele, a declarat următoarele, față de corespondentul lui »Keleti Ertesítő«, cu privire la ultimele arestări:

»Șeful partidului independent sârb este cunoscutul Bogdan Nedacovici, care este și președinte al dietei croate. Persoana lui este o garanție suficientă, că partidul nostru nu poate fi acuzat de antidinasticism. Pe noi nu ne-a înteresat nici odată familia Pribicevici, sau Nastici pe cari nici nu-i cunoaștem. E adevărat, că Pribicevici și Bude Budeslawiewici sunt membrii ai partidului nostru, nu avem însă cunoștință, că dânsii iau parte la mișcarea pan-sârbă. Dacă lucrul stă așa, ei au făcut-o fără cunoștința partidului și sunt singuri răspunzători. În cazul când se va confirma, că cei doi deputați au luat parte la mișcarea antidinastică, îi vom excomunica din partid și vom cere parlamentului scoaterea lor de sub imunitate.

Partidul independent sârb declară într'un comunicat oficial pe Nastici ca denunțant ordinar, care a atacat pe Pribicevici pentru că acesta l'a demască. Acțiunea judecătorească nu va duce la nici un rezultat, pentru că în Croația nu există propagandă panslavistă; poate în Bosnia numai, unde această propagandă e făcută de aventurieri politici. Repet încă odată, partidul independent sârb nu are nimic comun cu destăinurile lui Nastici.

Programul general

al festivităților, cari se vor aranja din prilejul adunării generale a fondului de teatru român în 27-30 August a. c. în Orăvița-montană.

Prima zi, Joi, în 27 August n.

Primirea comitetului central și a oaspeților la gară. *Seara:* Convenire socială în otelul »Coroana Ungară«.

A doua zi, Vineri, în 28 August n.

La 9 oare a. m. serviciu divin în biserica gr. or. rom. din loc. La 10^{1/2} oare a. m. prima ședință în grădina de tir. La 1 oară p. m. banchet în grădina otelului »Coroana Ungară«. La 4 oare p. m. petrecere populară în curtea bisericii gr. or. din loc. Premiarea costumelor originale românești și producerea unor jocuri originale bănațene. La 8 oare seara concert cu concursul mai multor coruri. Joc.

A treia zi, Sâmbătă, la 29 August n.

La 10 oare a. m. a doua ședință în grădina de tir. La 8 oare seara *concert și producțiune teatrală* în teatrul local, și după aceea petrecere dansantă în sala otelului »Coroana Ung.«

In cele din urmă zise: Nu-i nimic e numai vântul care s'a prins în coș, poate un șoarece, ori cântatul încet al vreunui greuerș.

Desigur bătrânul cerca să se mângâie singur, cu astfel de explicațiuni. Însă totul era o silință zadarnică, totul înzadar. Moartea care stătea deja aproape înaintea lui întinzind umbrele sale negrii peste sufletul prăzii, acesta era motivul îngrozitor care făcea pe bătrân să simtă prezența mea în odaie, cu toate că nu vedea și nu auzea nimic.

După ce cu deosebită răbdare așteptai, mai mult timp fără să fi auzit că să culcase, mă decid să deschid laterna mea iarăși o crăpătură de tot mică.

O făcui aceasta cu cea mai mare atențiune. Este cu neputință să vă faceți o icoană cât de încet și succesiv deschisei eu oblonul cel orb, până ce în fine o singură rază subțire așa de subțire, ca un fir de ață licuri și căzu drept pe ochiul de uliu.

El stătea deschis, tare deschis și când îl văzui îmi veni furia. Vedeam cum să cade aceasta, un albastru trezit cu un voal urât pe el, care mă pătrunse ca un ter până la măduva oaselor.

Din figura și statura bătrânului însă

nu puteam vedea nimic, căci îndreptasem raza instinctiv tocmai pe locul dorit.

Am spus, că nebunia mea nu consta în altceva decât dintr'o ascuțire extremă a minții. Deodată un sgomot încet, înăbușit, dar cu mișcare repede pătrunse în urechea mea, ca ticăitul unui ceas învăluit în vată.

Și sgomotul acesta mi era cunoscut. Erau bătăile inimii bătrânului și mania mea creștea tot mai mult, întocmai ca curajul soldaților, prin sunetul de tobă.

Însă și acum mă forțai și rămăsei liniștită. Deabia cutezam să răsufli și laterna o țineam nemiscată, strânsă în mână.

În timpul acesta pocnirile goale ale inimii creșteau tot mai tare. Cu fiecare minut deveniau bătăile mai repezi și mai tari. Frica bătrânului trebuia, să fi ajuns cel mai înalt grad. Zic: că cu fiecare minută era bătaia inimii sale, tot mai tare, tot mai tare! Mă veți înțelege?

Spuneam, că așa fi nervoasă și sunt desigur nervoasă. Acum în miezul-noptii și în liniștea asta înfricoșătoare de mormânt în casa aceasta veche, fui cuprinsă prin zgomotul acela deosebit de-o frică de nestăpănit.

(Va urma).

A patra zi, Duminecă, la 30 August n.

Excursiune la Anina, Stajerlak, Marilla, Bányavölgye.

Programul special se va împărți cu ocaziunea adunării generale.

P. T. oaspeți sunt rugați a se însinua cel puțin până în 24 August n. la biroul central »Oraviciana« în privința cuartierelor, banchetului și excursiunii.

Oravița-mont., la 11 August n. 1908.

Comitetul aranjator.

Șimleu, 12 Aug. st. n.

Onorată Redacțiune!

Am să coreg două lucruri din cele comunicate de corespondentul D-voastră în Nrul 166.

I. Cumcă tot ce s'a făcut la Șimleu cu ocaziunea festivităților »Astreii«, s'a făcut numai prin domnii Lazar și Stoica.

Post'a acolo lucru destul pentru cei 8 membrii din loc ai comitetului aranjator și toți și l'au împlinit cu zel și cea mai mare acuratețe. Unul ca și altul merită și are recunoștința noastră cea mai sinceră.

II. Dintre diletanții noștri se amintesc numai d-șoara Orian și d-l Iuga. Cred, că din greșală numai au rămas neamintite d-șoarele *Elena Stanciu* și *Terica Pop*.

Bine, foarte bine și-a jucat rolul mai ales d-șoara *M. Orian*, dar nu mai puțin bine l'au jucat pe al lor d-șoarele *Elena Stanciu* și *Terica Pop* și tot așa de mult și sgomotos au fost aplaudate de public.

În luptele noastre culturale avem lipsă de talentul și zelul național al fiecărui dintre noi și mai ales de al tinerețului, care ne asigură viitorul. Nici din trecere cu vederea nu este iertat a lipsi pe cei ce și fac datorința de recunoștință, ce li-o datorim.*)

Gavril Trif,
prof. prep. în pens.

STIRILE ZILEI.

— 1 August v.

Aniversarea nașterii Maj. Sale Monarhului va fi anul acesta sărbătorită în chip deosebit de toți supușii austro-ungari aflați în București. Serbarea se va da luni în sala și grădina coloseului, Oppler. Vor lua parte toate societățile austriace și ungare din București cu muzicele și drapelele respective. Intrarea la serbare va fi liberă.

Maj. Sa Monarhul în automobil. Bătrânul nostru monarch, care pare-că voia să rămână până la moarte credincios tradițiilor vechi ale curții de a umbla numai cu trăsura și care nu voia să-și etinească timpul folosind la excursiuni automobilul, n'a putut totuși să scape de ispită, și acum din prilejul frumoasei întâlniri dela Ischl cu blândul rege Eduard VII al Angliei, a făcut prima oară o excursiune dimpreună cu regele în împrejurimile pitorești dela Ischl, timp mai mult de un ceas, întâmpinând salutările și ovațiunile publicului, surprins că-l vede în automobil.

Căți au înfundat temnița de stat? Cunoscutul publicist englez, care se ascunde sub pseudonimul Scotus Viator, a tipărit o broșură acum în Viena, în care arată că în răstimpul dela 1886 până la 1908 au fost condamnați pentru preținșă agitație 885 de naționaliști la o pedeapsă totală de 218 ani, 6 luni și 24 zile temniță și 138,402 coroane amendă în bani. Dintre condamnați au fost Slovaci 508, Români 357, iar restul de 20 se împarte între Sârbi, Ruteni și Germani.

Adunări populare românești se vor ținea poimâne Duminecă în cercul *Ighiuului* de cătra dep. Dr. Vaida, în *Boroșineu* de dep. Ioan Suciu, în *Lugoje* de cătra dep. Dr. G. Popovici și în *Vascaiu* de cătra dep. Dr. V. Lucaciu. — În 19 August n. (sărbătoarea Schimbării la față) în *Covin* de dep. Goldiș, în *Brad* dep. V. Damian, în *Zorlenț-mare* de dep. Dr. St. Petrovici, în *Vinț* de dep. Dr. I. Maniu și în cercul *Orăștiei* de dep. Dr. A. Vlad. — În 23 Aug. n. în *Șiria* de dep. Dr. St. C. Pop.

Aviz d-lor colegi învățători. În Nrul 167 al »Gazetei Transilvaniei«, sub titlu: »Spre orientarea d-lor învățători«, d-l coleg Iuliu Vuia spune din cuvânt în cuvânt: »*Unele zăre române* din eroare au pus semnătura (?) sub avizul altui autor (?) al cărui curs de limba maghiară nu e com-

*) Ne pare bine că d. Trifu ne dă ocaziune să întregim și să lămurim unele, ce în fuga condeiului i-a scăpat din vedere raportorul nostru, sau despre cari, din cauza scurtimei timpului, n'a putut să-și câștige informațiuni complete. *Red.*

lăuntru și tocmai voiam să deschid lampa cea orărbă. Atunci îmi alunecă degetul cel mare de pe securice și bătrânul să sculă în pat drept și strigă! Cine este acolo?

Eu rămăsei foarte liniștită și nu răspunsei nimic. Aproape o oară deabia îndrăsneam să respir și nici măcar pleoapele nu le mișcam în timpul acesta nici eu însă nu auzii nimic, ca și când s'ar fi culcat din nou.

Încă tot ședeam în pat sculat și asculta, tocmai cum făcusem eu noaptea de noaptea, esculta ceasul morții din părete. Deodată auzii ceva ca un gemet adânc.

Recunoscu în acesta oftatul friciei de moarte. Un gemet de durere sau de mahnire nu era. Era acel sunet încet, sugrumat pe jumătate ce se rupe din adâncimea unui suflet plin de frică. În unele nopți pe la mijlocul nopții, când totul zăcea în somnul adâncit să năștea în sufletul meu un neastâmpăr înfricoșat, care îmi mărea frica și mă scotea din minți. O spun, cunoșteam prea bine și știam, ce trebuia să simtă bătrânul. Mă dureau acestea, deși în interior eram multămită. Știam, că dela prima mișcare ușoară care-l făcea să se întoarcă în pat numai ațapea. Tot mai mult stăpănit de frică să căsnia a și-o închipui ca nebazată însă nu voia să-i rău-

plect și încă n'a obținut aprobarea ministerială. Niște rânduri nenorocite și scrise în doi peri, ori apoi cu ceva scop ascuns de a seduce opinia colegilor noștri. Prin afirmațiunea de sus a d-lui Vuia se susțin două lucruri necorecte: a) că unele ziare române din eroare, etc.... Aci poate, că se trage la îndoială reputațiunea acelor ziare române, cari au publicat avizul meu și nota oficială a ministrului de culte și instrucțiune publică, și b) că eu (sau altul, căci numele meu aci nu este pus) aș fi indus acele ziare în eroare, cu înștiințarea dată de mine, că sub N-rul 88,633/1908 s'a aprobat curs practic de limba maghiară, partea I, 50 fl. și partea II, 40 fl. Nu se spune aceasta lămurit în: »Spre orientare d-lor învățători«, dar v'o confirm eu, și cu ocaziunea de față »).

Intru cât privește afirmațiunea d-lui Vuia, că cartea dânsului »este la noi un unic curs complet, scris în conformitate cu art. de lege XXVII/1907« nu este adevărat, căci în recenziunea oficioasă, dată de Budapesta, Martie în 15, anul 1907, de Dr. Alexies se spune apriat, că cursul din cinstiune este lucrat după ordinațiunea ministerială din 1902. A se vedea »Hivatalos közlöny«, Nr. 10, pag. 152 din 1907. Atăta deocamdată. Dacă voui fi din nou provocat ori direct, ori indirect ca în cazul de față, voui răspunde fără ezitare. Dă se înțelege altul, d-l Vuia e rugat a se pronunța mai explicit și a numi și ziarele, cari »din eroare au pus semnătura sub avizul altui autor«, ca să putem mai bine înțelege comedia aceasta. Brașov, 31 Iulie v. 1908. Cu distincă stimă, I. Dariu.

Din Borlești ni-se scrie: In totil lucrurilor de vară a căsătorit mare panică în Borlești și jur, că la 9 August după o boală de o zi a repausat o văduvă Gafia Glodan, peste câteva oare moare tot din aceia casă George Spătar, care se susține pe lângă numita văduvă. Tot în ziua aceea moare pe neașteptate un țaran cu numele Mitru Pașca în vârstă de 50 de ani, iar pestă câteva minute moare Firvana Micuș soția lui Pasca. Patru morți într'o zi, când până aici n'a murit nime cu luni de zile. Toată comuna a fost alarmată, a eșit o comisiune pentru anchetare, care a constatat că nu e la mijloc nici o epidemie, ci e ceva numai întâmplător. — G. Ș.

Pentru masa studenților români din Brașov a contribuit d-l medic Dr. Elekesiu din Sebeșul-săsesc suma de 20 cor. din incidentul morții preotului Iosif Blaga din Lancrem.

Primească generosul donator sincerele noastre mulțămite. — Direcțiunea școalelor medii gr. or. rom. din Brașov.

Mare scandal judiciar în Bucovina. Din Suceava (Bucovina) se anunță, că ancheta provocată de deputatul român Onciu și condusă de procurorul general Czereinsky, s'a întins la toate tribunalele din sudul Bucovinei. S'a dovedit că judecătorii bănuți au primit polițe dela impri-cinați în schimbul sentințelor favorabile. Lucrul acesta reese din faptul, că scadențele polițelor coincid cu termenele de judecată. În cercurile judiciare din Bucovina descoperirile acestea senzaționale au produs o adevărată consternare. Magistrații nu mai îndrănesc să apară în oficiu. Publicul și-a pierdut cu totul încrederea în magistrați în urma scandaloaselor descoperiri.

Muzica orașului va concerta în pre-sara zilei natale a Maj. Sale Monarchului, Luni la oarele 7 1/2 seara, în fața »Casei sflatului« din piață.

Luni la oarele 5 p. m. va concerta la promenada de jos. In program sunt luate și cântecile »Mama« și »Bucuria« de Caudella.

Marți la oarele 11 a. m. tot la promenada de jos, având în program și compoziția d-lui Ventura »Doi ochi«.

Din Maramureș.

Prima petrecere românească după 19 ani.

— Aug. n. 1908.

In 1889 a fost cea din urmă petrecere românească în Maramureș. Ar fi lungă și grea examinarea cauzelor, cari au împiedecat veselile românești pe pământul lui Dragoș-Vodă. E destul că acum, după 19 ani dela cea din urmă petrecere, am văzut în Maramureș o manifestație frumoasă a geniului românesc.

La 20 Iulie st. n. am luat parte la petrecerea teologilor ungureni, în Slatina Maramureșului. A fost o petrecere româ-

nească excelentă, netulburată de nici un incident neplăcut. Aranjierii, conduși de un sentiment separatistic — spiritul acest separatistic de altfel e foarte folositor! — nici ziarelor maghiare din Sighet n'au trimis invitare. A fost nepolitete; dar mi se pare mai mare nepolitete, că n'au trimis invitare celor doi preoți veniți în Maramureș din părțile ardelen.

A fost lume multă la petrecere, toate elegante, dintre cari s'au distins interesantele costume românești din Satmar și Maramureș. In costum românesc din Maramureș au fost domnișoarele: Anuca Birlea, Silvia Călin, Marioara Ciplea, Elena și Terezia Vlad; din Satmar domnișoarele: Eliza Rednic, Aurelia și Lucreția Serbac.

S'a terminat petrecerea cu un venit curat de 200 de coroane. Venitul e destinat bisericei din Rona-de-jos; deci comitele suprem cu suflet liniștit a putut suprasolvi 30 de coroane. Comitele suprem, bar. Perényi cu doamna, pretorele Szaploneczay și alți Maghiari stabiliți la băile dela Slatina încă au admirat dansurile și costumele românești.

Au luat parte la petrecere vre-o 180—200 de persoane. Am putut însemna pe următorii:

Doamnele: A. S. Balea (Săpânța), A. V. Berinde (Sighet), N. Șt. Bogluț (Beiș), V. I. Borca (Ieud), M. M. Botoș (Apsa-de-jos), C. I. Dunca (Vișeu-de-jos), A. G. Dunca (Mocira), E. V. Doros (Breb), A. E. Fucea (Sărbi), văd. A. C. Feješ (Șugatag), M. I. Gyenge (Apsa-de-jos), M. V. Gyenge (Budești), B. E. Huban (Apsa-de-jos), I. I. Huban (Satmar), M. Șt. Cherecheș (Recea), I. Dr. I. Mihalyi (Sighet), văd. A. G. Man (Nămești), M. G. Mészáros (Rona-de-jos), M. V. Nap (Șugatag), E. G. Negrea (Sarasău), M. P. Pop (Sighet), R. P. Pop (Rona-de-jos), M. A. Poenariu (Beiș), văd. I. I. Roman (Vama), M. I. Rednic (Iapa), I. P. Salca (Giulești), I. E. Salca (Dej), E. I. Serbac (Vama), Șt. D. Vlad (Nămești) și M. A. Zoicaș (Ieud).

Domnișoarele: Marioara și Laura Balea (Săpânța), Irina Bogluț (Beiș), Gabriela Berinde (Călinești), Anuca Birlea (Berbești), Irina Berinde (Sighet), Marioara Ciplea (Biserica-Albă), Gizela Coman (Moișeu), Marioara și Terezia Cherecheș (Recea), Silvia Călin (Petrova), M. și A. Doedean (Târșolt), E. Dragoș (Vișeu-de-jos), Felicia Doros (Slatina), Elena și Irena Doros (Breb), C. Dragoș (Slatina), Cilica și Laura Fucec (Sărbi), Marioara și Irena Feješ (Șugatag), Rozalia Gyenge (Apsa-de-jos), El. Gyenge (Apsa-de-jos), Cilica Gyenge (Budești), El. Huban (Apsa-de-jos), Aurelia Huban (Satmar), Rozalia Iuga (Vișeu-de-mijloc), Anuca și Cilica Kovats (Bărsana), Margareta și Laura Lupan (Rona-de-jos), Valeria și Cornelia Mureșan (Telciu), Catarina Moiš (Biserica-Albă), Aurelia Man (Nămești), Iulia Mihalyi (Sighet), E. Mihalca (Șugatag), E. Negrea (Sarasău), Niza Pop (Apsa-de-mijloc), Marioara Pop (Sighet), V. și A. Pop (Mocira), Iuliana Roman (Vama), Eliza Rednic (Certeze), Florica Salca (Dej), Aurelia și Lucreția Serbac (Vama), Elena și Terezia Vlad (Botiza), Cornelia și Lucreția Zoicaș (Ieud).

Domni: Artur Anderco (Cuhea), G. Anderco (Botiz Vașvareu), Păr. vicar Tit Bud (Sighet), I. Borca (Ieud), M. Botoș (Apsa de jos), Ion Birlea (Berbești), Simeon Balea (Săpânța), Șt. Berinde (Cămarzona), G. Barbul (Șeini), Șt. Cherecheș (Recea), Al. și A. Ciplea (Bis. Albă), Ilie Că-lăuz (Gărdani), M. și I. Doboși (Turț), N. Doros (Breb), Atanasie Doros (Slatina), Dr. Tit Doros (Sighet), I. Doros (S'atina), V. Doros (Breb), I. Dunca (Vișeu de jos), Aurel Dragoș (Gherla), E. Doedan (Târșolt), C. Dragoș (Vișeu de jos), I. Doboși (Gherța mică), I. Dragoș (Vișeu de mijloc), I. Mihalca (Slatina), M. și V. Erdős (Certeze), E. Fucec (Sărbi), Păr. E. Fucec (Sărbi), Dr. Aurel Faur (Sighet), Dr. Salvator Jurca (Sarasău), V. Gyenge (Budești), I. Gyenge (Apsa de jos), A. Gitta (Tătarești), A. Hadji (Slatina), Oreste Ilnicki (Slatina), Dr. I. Kindris (Vișeu de sus), I. Kovats (Tarna mare), N. Lazar (Sanișlău), Artur Man (Nămești), V. și P. Moiš (Bis. Albă), Dr. I. Mihalyi (Sighet), I. Moga (Mociu), I. Mihalca (Slatina), G. Mészáros (Rona de jos), Victor Mihalyi (Sighet), G. Negrea (Sarasău), V. Pop (Șugatag), P. Pop (Rona de jos), P. Pop (Sighet), M. Pop (Apsa de mijloc), V. Pop (Sighet), V. Pop (Fernesei), A. Pop (Mocira), A. Poenariu (Beiș), M. Pop (Apsa de mijloc), V. Pop (Apa), E. Salca (Dej), I. Rednic (Tapa), V. Șurani (Șurdești), Alex. Șerb (Sarasău), I. Vlad (Botiza), D. Vlad (Vănești) și S. Zoicaș (Ieud.)

— a.

Convocare.

Adunarea generală a despărțământului Sătmâr-Ugocia al »Asociațiunei« pentru literatura și cultura poporului român, conform §-lui 40 din statute o convocăm pe ziua 30 August st. n., 1908 pe 10 oare, a. m., în comuna Szatmár-Zsadány (Gidani) cu următorul

Program: 1. Deschiderea adunării prin presidiu. 2. Raportul secretarului despre activitatea despărțământului. 3. Raportul cassarului despre starea cassei a anului 1907—8 și preliminarul anului viitor. 4. Alegerea comisiunilor: a) pentru censurarea activității despărțământului; b) pentru censurarea socotelilor și-a preliminarului; c) pentru înscrierea membrilor noi și a taxelor. 5. Raportul comisiunilor emise. 6. Pertractarea eventualelor propuneri. 7. Verificarea procesului-verbal. 8. Inchiderea ședinței.

La care adunare a participa sunt rugați toți aceia, cari să interesează de cultura poporului român din Sătmâr și jur.

Borlești, la 11 August 1908.

Dr. Vasile Lucaciu, George Șuta, secretar. director.

ULTIME ȘTIRI.

Ischl, 14 August. Regele Eduard a plecat eri la ora 10.20 spre Marienbad. Membrii casei imperiale se aflau și ei la gară. Suveranii s'au despărțit in mod foarte cordial. In drumul spre gară, un public numeros a aclamat pe suverani.

Ischl, 14 August. Prințul moștenitor al Germaniei sosește azi aci, pentru a vizita pe împăratul Francisc Iosif.

Viena, 14 August. In legătură cu institutul aerostatic militar, ministrul comun de războiu plănuște și înființarea unui batalion aerostatic militar, care va fi alcătuit din 4 companii.

Viena, 14 August. Ziarul »Zeit« află, că la 18 August, ziua nașterii a Maj. Sale, se va acorda amnestie pentru cei condamnați de către tribunalul penal civil. Se va acorda mai întâi amnestie generală condamnaților pentru crimă de les majestate.

Belgrad, 14 August. Ministerul de externe a înaintat următoarea notă, tuturor reprezentanților puterilor străine: »Cu ocazia destăinuiriilor făcute de un anume George Nastici e de constatat, că nici Curtea sârbească, nici guvernul sârb nu au stat vreo-dată in legătură cu acest individ, și că în Sârbia nu a existat nici o mișcare și nu s'a pus la cale asemenea mișcări de cari vorbește in broșură Nastici. Totul ce susține aceasta broșură este absurd. Nu se găsește în Sârbia nici un om politic, care ar putea conveni la asemenea planuri, ca Serbia să agite pentru răscularea Muntenegrului, a Bosniei și a Sârbilor din Croația împotriva guvernului austro-ungar. Căpitanul Nenadovici, de care vorbește broșura, nu este rudă cu regele Petru.

Belgrad, 14 Aug. Skupcina a adoptat eri in prima cetire, convenția comercială cu Austro-Ungaria cu 70 voturi contra 56. A doua cetire va avea loc peste 5 zile, când va fi închisă sesiunea extraordinară a Skupcinei.

Constantinopol, 14 August. Eri au fost arestați aci peste 30 de persoane, rude și protejați ai vechiului regim, oameni cari jucaseră până acum in urmă roluri însemnate in politica Turciei. Ura și persecuțiunea urmărește și pe personalitățile, cari au jucat de mult roluri mai de seamă. Au fost arestați și foștii ministrii de poliție Hamdi-bey și predecesorul său Tefic pașa. Acesta a fost ridicat de pe patul de moarte.

Constantinopol, 14 August. Sultanul a concediat capela Curței și 500 membrii ai operei sale personale. In-

tre cei concediați sunt și 50 Europeni în mare parte Italieni. Toți cei concediați au primit salariile rămase in restanță. Aceeași soartă îi așteaptă și pe funcționarii și instructorii militari europeni.

Madrid, 14 August. Fabrica de munițiuni dela Cheles, din apropierea orașului Badejos, a fost aruncată in aer. Nouă lucrători au fost ucși. Sunt o mulțime de răniți. Puterea exploziei a dărâmat întreg orașul.

NECROLOG. Subscriși cu inimă frântă de durere anunță, că iubita lor soată, mamă, soră, cumnată, mătușă, etc. Helena Costin preuteasă gr. cat. după boală îndelungată împărțită cu sfințele taine ale muribunzilor, a adormit in Domnul in 12 August in etate de 45 ani, in al 24 an al fericitei căsătorii. Rămășițele pământești ale scumpei defuncte se vor așeza spre odihnă in 14 August la 10 ceasuri a. m. in cimiterul gr. cat. din loc. Fieși țărâna ușoară și memoria binecuvântată! Rece-Cristur 12 August 1908.

Ioan Costin paroh gr. cat. ca soț Dr. V. Lucaciu ca frate cu soața Paulina. Maria Lucaciu soră cu soțul Gavrilă. Constantin Lucaciu frate, Petru Lucaciu frate cu soața Lucreția. Gavril Costin socher, Ionel și Catita copii, Agafeta Costin cumnată cu soțul Nicolau, Minomelas, Veturia, Tullia cu soțul Vasile și Vasile Lucaciu nepoți și nepoate. Maria Barbul cu soțul Nicolae, Gavril Barbul cu soața Maria, Nicolae, Tit și Vasile Barbul nepoți și nepoate.

Maxime și cugetări.

Amorul propriu e cel mai mare lingușitor.

Ori câte descoperiri se vor fi făcut in domeniul amorului propriu, rămân încă multe ținuturi necunoscute.

Amorul propriu este mai abil decât cel mai abil om din lume.

Durata pasiunilor noastre nu depinde atât de mult dela noi, ca durata vieții noastre.

La Rochefoucauld.

Toți tinerii crescuți după doctrina Bisericei numită creștină se presintă in fie-care an la un termen hotărât la comisia de circumscripție și, sub direcțiunea preoților lor, renunță cu știință la Isus.

Tolstoy.

Bibliografie.

St. O. Iosif. »Zorile« Dramă istorică. in două acte și in versuri. Prețul 1 cor (10 b. porto).

»P. Ispirescu« Povestirile unchișului sfătos. 1 cor. 50. (10 b. Porto).

Vasile Alexandri. Ediția II din opere complete. Teatru I.

De cuprinsul următor:

»Soldan Viteazul«, Mama Anghelușă, »Herșcu Boccegiul«, »Clevetici«, »Sandu Napoală«, »Surugiul«, »Ion Păpușariul«, »Cucoana Chirița«, »Barbu Lăutarul«, »Paraponisitu«, »Kera Nastasia«, »Haimana«, »Gură-Cască«, »Stan Covrigariul«, »Vivandiera«, »Păcală și Tăndală«, »Scara măței«, »Craiu nou«, Harță Răzășul«, »Rămășagul«, »Peatra din casă«, »Nunta țărânească«, »Chirița la Iași«, »Chirița in Provincie«.

Prețul 1 cor. 50 b. (20 bani porto).

— »Ciprian Porumbescu, icoane din frământările unui suflet de artist.« De Dr. Valeriu Branisce. Broșură de 120 pagini. Cu portretul lui Ciprian Porumbescu, după ultima fotografie. Prețul unui exemplar 1 cor. 50 bani. Se poate comanda prin librăria »Gazetei«.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons.: Victor Branisce.

Zizin.

Stabiliment balnear 1 1/2 oară in depărtare de Brașov, loc plăcut, climatic, cu băi minerale de iod și fer folositor pentru toate boalele de piept, stomah, laring, anemie, rinichi și urogenitale. (Trai ieftin și confort.)

Medic balnear:

Dr. Alexandru Codarcea.

1) D-I I. Dariu a prezentat Redacțiunii o copie autentică după ordinațiunea ministerială in cestiunea aceasta. — Red.

„TIMIȘIANA“
instituit de credit și economii în Timișoara.

Concurs.

Se caută un funcționar de bancă cu pregătire teoretică și praxă bună, care posedă perfect limba română, maghiară și germană.

Reflectanții au să comunice pretenziunile lor de salariu, să dovedească cu documente recerintele de mai sus, iar cererile astfel instruite și scrise cu mâna proprie în toate 3 limbile, sunt a se prezenta după putință în persoană, până la 1 Sept. a. c. la:

Timișoara, 22 Iulie 1908.

DIRECTIUNEA

instituitului de cred. și econ.

(2-3.) „TIMIȘIANA“ în Timișoara

Avis!

Un tânăr absolvent de 2 sau 3 clase gimnaziale sau reale, care posedă perfect limba maghiară și română, **afă aplicare** în prăvălia de ferărie a lui STAN ȘTEFLEA, comerciant în Szelistye (Szeben m.)

Kufeke
Nr. 1.
Autorități de rangul întâi din loc și streinătate recomandă făina lui Kufeke pentru copii ca cel mai bun nutre-mânt la vomățuni (vârșătură, diaree, catar de mațe etc.
„Der Säugling“ broșură instructivă sa capătă gratis în locurile de vânzare sau la R. KUFEKE, Wien 1.

Prețurile cerealelor din piața Brașov
Din 14 August 1908.

Măsura seu greutății	Calitatea.	Valuta în	
		Kor.	fl.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos.	20	—
"	Grâu mijlociu	19	—
"	Grâu mai slab	18	—
"	Grâu amestecat	12	—
"	Săcară frumoasă.	11	60
"	Săcară mijlocie.	11	20
"	Orz frumos	10	—
"	Orz mijlociu	9	—
"	Ovăș frumos.	7	50
"	Ovăș mijlociu	7	—
"	Cucuruz	12	—
"	Mălaiu (meiu)	14	—
"	Mazăre.	26	—
"	Lințe	50	—
"	Fasole	10	—
"	Sămânță de in	20	—
"	Sămânță de cânepă	15	—
"	Cartofi.	2	—
"	Măzărice.	—	—
1 kilă	Carne de vită	1	12
"	Carne de porc	1	20
"	Carne de berbec.	—	80
100 kil.	Seu de vită prospăt	40	—
"	Seu de vită topit	62	—

Banca Națională a României.

Situațiune sumară.

1907		1908	
28 Iulie		19 Iulie	26 Iulie
A c t i v :			
111.349,236	78371736 Reser. metal. aur 87905009	125.342,171	125.205,009
1.283,377	32977500 „ Trate aur 37300000	898,778	861,968
77.380,372	Argint și diverse monede	47.714,989	54.945,584
10.243,750	Portofoliu Român și străin.	25.548,437	25.973,798
23.130,144	*Impr. contra efec. publice 7993400	11.999,924	11.999,924
11.999,924	„ „ in cont-corent 17980398	15.480,553	15.480,553
15.803,084	Fonduri publice	3.216,621	3.216,621
3.253,121	Efectele fondului de rezervă	5.953,455	5.953,521
5.893,152	Efect. fond. de amort. imob. și mater.	699,207	700,008
638,002	Imobile	115,491	199,209
190,231	Mobilier și Mașini de Imprimerie	109.235,059	110.085,509
109.688,374	Cheltuieli de Administrațiune	30.880,288	23.822,147
18.474,022	Depozite libere	25.849,531	26.492,694
26.022,477	Conturi curente	402.434,604	404.936,545
415.352,266	Conturi de valori	12.000,000	12.000,000
P a ș i v :			
12.000,000	Capital	24.928,807	24.928,807
23.051,453	Fond de rezervă	3.734,034	3.734,034
3.473,646	Fondul amortis. imob. și material	250.164,730	251.746,980
264.772,460	Bilete de Bancă în circulațiune	2.190,642	2.190,642
2.077,070	Profituri și pierderi	181,332	250,623
289,263	Dobânzi și beneficii diverse	109.235,059	110.085,509
109.688,374	Depozite de retras	402.434,604	404.936,545
415.352,266	Scomptul 5%		
	* Dobânda 5 1/2%		

A apărut:
Compoziții românești de Tib. Brediceanu.

Doine și cântece.
(Voce și piano).

CAIETUL I.

Foaie verde, foi de nuc.
Cântă puil cucului.
Bădișor depărtisor.
Spune mândr'adevărat.
Vai, bădiță, dragi ne-avem.
Cine m'arde cântând.
Bade, zău, o fi păcat.
Bagă, Doamne, luna 'n nor.

CAIETUL II.

Știi tu bade, ce mi-ai spus.
Vino, bade, iar acasă.
Năcăjit ca mine nu-i.
După ochi ca murele.
Floare fuf, floare trecui.
Cântec haiducesc.
Trageți voi boi!
Cine n'are dor pe vale.

Jocuri românești.
(Piaoo solo).

CAIETUL I.

Lugojna.
Măzărica.
Ardeleana (ca în Bănat) I.
Pe picior.
Ardeleana I.
Brâu I.
Hora.
Ardeleana (ca în Bănat) II.

CAIETUL II.

Ardeleana (ca în Banat) III.
Ardeleana II.
Pe picior II.
Țarina.
Învărtita I.
De doi,
Ardeleana III.
Brâu II.

CAIETUL III.

Brâu III.
Hațegana
Ardeleana (ca în Banat) IV.
Învărtita II.
Pe picior III.
Ardeleana (Abrudeana) IV.
Ardeleana (ca în Banat) V.
Brâu IV.

Prețul unui caiet: cor 4.—
fr. 5.—

Serata etnografică, caietul I. Preludiu și hora (piano solo) cor. 2.— fr. 2.50
Caietul II. și IV. epuizate.

De vânzare la toate librării românești.

Depozit general:

Librăria archidiecezană Sibiu (Nagyszeben).

(215,6 - 5.)

APĂ MINERALĂ PHÖNIX
DIN BUZIĂȘ

Succes extraordinar la suferințe de rinichi și beșică.
Apă minerală plăcută fără fer.
Cu deosebire apă de masă răcoritoare.
Vindecă, răcorește. Recomandată de medici.

Are efect esecent ca apă de cură la suferințe de rinichi, beșică, catar cronic de rinichi, formațiuni de peatră și boale catarale de secrețiune. — La cerere trimite prospecte Administrația isovoarelor:

Directia băilor MUSCHONG în Buziaș.

Fiecare posesor a unei Trăsuri-motor a lui PUCH!
economisește mulți bani și mai mult năcaz.

Bicicle motor :

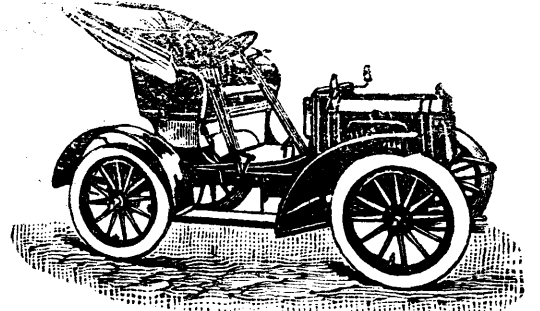
Signranță mare :
HP. (35Kg.) 2 1/2, 2 3/4, 3 1/2, 4, 5 & 6HP.

Automobile :

construcție simplă. Executare solidă:
8/9, 9/10, 14/16, 20/25 HP.

Benzin. Ulei. Părți constitutive Pneumatice.

Reparaturi de automobile.

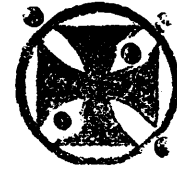
Reprezentant: **MICHAEL MOOSER, Brașov, Strada Porții 39.**

Cruce seu stea duplă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

Vindecă și inviorează

Nu e mijloc secret.

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă bo.

se da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, tîuituri de ureche, bătaie de inimă, agărături de inimă, asmă, auțul greu, agărături de stomac, lipsa poftei de mîncare, recoală la mîni și la picioare, reumă, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bôle, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate incurse din tôte părțile lumii, cari prețesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine pôte examina aceste atestate Acel pacient. care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimité banii. Unde orice încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se co-funde cu aparatul „Volta“, de ôre-cc „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficial oprit, fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cerostat. Deja iestînatatea crucii mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi

Prețul aparatului mare e 8 cor. Pretul aparatului mic e 6 cor. folosibil la morburii, cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țără și streinătate etc.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V. 28, Strada VADÁSZ 34, colțul strada Kálmán.